

han sagde: jeg banner mig et Geheime-Statsraad, en Raadgivning for min personlige Villie; de Beslutninger, jeg kommer til med dette Statsraad, maae I tage for gode, og hvorledes jeg affinder mig med min troe Befolkning, det lader I være min Sag. Han maatte ogsaa vinde Mænd. Disse Mænd maatte være af en saadan Bessaffenhed, at der paa dem mindre end paa de fleste Andre hvilede Overbeviisningen om, at de vare bundne ved tidligere Skridt, som de ikke kunde friggjøre sig for, ja ikke alene det, men der maatte endogsaa søges saadanne Mænd, som tidligere af Europa vare anerkjendte ikke alene som indsigtfulde i Forholdene, men ogsaa som hengivne til en Udvikling i den Retning, som Europa ønskede.

Førend jeg nærmere gaaer ind paa at omtale Mændene, vil jeg her fremhæve et meget vigtigt Moment, som vi, naar vi for Tiden underhandle i Europa, ikke maae tabe af Sigte; man glider saa let hen derover, og dog har det en overordentlig stor Betydning. Ved Siden af den Statspolitik, hvorefter Statsdelenes gjensidige Stilling skal ordnes, ligger en Familiepolitik. Vilis mig nogen Stat i Europa, der under de nærværende Forhold kan frastige sig Familiepolitikken! Jeg indlader mig her slet ikke paa at undersøge, om det er rigtigt, at det er saa, men jeg spørger, er Kjendsgjerningen der ikke, og jeg gaaer endnu videre, jeg spørger: naar vi see hen til de Magter, hvis Understøttelse vi idelig have maattet søge, vi idelig have maattet betale, er ikke saa Familiepolitikken for dem af den allerførste Betydning, og vilde ikke deres Nidkærhed for vor Sag tabe sig i en meget betydelig Grad, dersom vi kastede Familiepolitikken fra os? Men ere vi altsaa først komne til den Overbeviisning, at Familiepolitikken har sin Nytte — og jeg erklærer her for mit Vedkommende, at fra den første Dag, jeg tog Deel i Statslivet her i Landet, vidste jeg, at Familiepolitikken bevoegede sig ved Siden af det andet politiske Spørgsmaal — er det da ikke rigtigt, at vi i vort nærværende Regjeringssystem har optaget Mænd, som vi fra tidligere Tid vide ere forrrolige med denne Politik og anerkjendes som Saadanne? Jeg nægter paa ingen Maade, at der ved de

Mænd, hvortil jeg her sigter, stedse er den Vanskelighed forhaanden, at man ved deres tidligere Stræben efter Familiepolitikken, har forsøgt at drive en Art Handel, for at faae et Slesvigholsteen tilveiebragt med Aierkjendelse af den samme Arving i Holsteen og her. Det ligger ganske rigtigt for, men jeg siger, det maa være forbundet, den Betragtningssmaade maa være forbundet for vore Dine, som sidde her; thi ellers skulde vi have protesteret for meget længe siden (Grundtvig: Ja!). — Ja, det ærebe Medlem for Præsto Amts 4de Valgfreds har protesteret for længe siden (Latter). — En af de Mænd, og netop den, der saa at sige er bleven meest nævnt her idag, er bleven brugt af de forskellige Regjeringer, i de vigtigste og fortroligste Sendelser, i Sendelser netop af den Natur, at, om man ikke havde været overbevist om, at han vilde følge den Retning og den Vej, som man ønskede, at han skulde betrede, saa skulde man aldrig have sendt ham; thi Sagen laae hos ham, og forvanskedes hans Grinde, skulde man vanskeligt have faaet det ugjort; men har man brugt ham i disse forskellige Sendelser, og have vi ikke kunnet anlage ham for Misbrug af den Tillid, man har vist ham, saa veed jeg Ingen, man i dette Dieblik snarere kan henvende sig til, og fatte Tillid til, idet man tør haabe, at han kan finde Tillid udadtil. Naar jeg har nævnt denne Personlighed, saa har jeg derved maafee tillige tildeels retfærdiggjort den Mand i Ministeriet, som jeg nødigt vilde komme til at omtale, fordi jeg ugerne vil forsvare ham, ikke hans Person, men hans Færd som Minister. Den, som her er bleven angrebet skarpest, er upaatvirelig kommen ind i Ministeriet for den Forbindelses Skyld, hvori han stod med denne Mand; men er han kommet der, førend Pladsen var ledig, det er Spørgsmaalet. Er Nogen af de Ministre, som ere udtraadte, tvungne ud, eller har man gjerne villet beholde dem? Det maae vi først vide. Dersom Nogen her kan sige: de Ministre, som ere udtraadte, ere tvungne ud, de ere traadte tilside, ikke fordi de selv vilde det, men fordi man ikke vilde beholde dem, saa siger jeg: saa er vor Klage berettiget over de Mænd, man har